

УДК 37(092)

Зайченко Н. І.

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної роботи та
освітніх і педагогічних наук

Національний університет "Чернігівський колегіум"
імені Т. Г. Шевченка

ПОСТАТЬ РУФІНО БЛАНКО У ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ ЛОРЕНСО ЛУЗУРІАГІ

Звернення до педагогічної спадщини та творчості визначних європейських освітян – найхарактерніша риса дослідницької діяльності Лоренсо Лузуріаги (Lorenzo Luzuriaga Medina) (29.10.1889, Вальдепеньяс – 23.12.1959, Буенос-Айрес) в "аргентинський" період діяльності (після 1939 року). Постать видатного іспанського педагога-богослова Руфіно Бланко Санчеса (Rufino Blanco y Sanchez) (16.02.1861, Мантьель, провінція Гвадалахара – 3.10.1936, Мадрид) [1] у найзагальнішому вигляді Лоренсо Лузуріага характеризував в одній із останніх своїх праць – "Педагогічному словнику" (Буенос-Айрес, 1960). Зокрема, він зазначав, що Руфіно Бланко багато зробив у справі підготовки вчителів, будучи очільником учительської школи, а пізніше – викладачем педагогіки у Мадридській Вищій педагогічній школі [2, с. 60].

У відкриту 1909 року Мадридську Вищу школу педагогіки Лоренсо Лузуріага вступив на навчання, а Руфіно Бланко прийшов викладати [4, с. 2].

Попри цей історичний факт та подальшу співпрацю (наприклад, в Іспанській комісії освітнього кіно) [5], ні в інтерв'ю літературному критику Ернесто Хіменесу (Ernesto Gimenez Caballero) 1928 року [6], ні в книзі "Виховання нашого часу" (Буенос-Айрес, 1957) [7],

згадуючи Мадридську Вищу педагогічну школу, Лоренсо Лузуріага ім'я Руфіно Бланко не називав.

У "Педагогічному словнику" Лоренсо Лузуріага відмічав три праці Руфіно Бланко – "Ступеневі школи" (Мадрид, 1899), "Педагогіка" (2 томи, Мадрид, 1912), "Педагогічна бібліографія" (5 томів, Мадрид, 1907–1912).

Згадував Лоренсо Лузуріага Руфіно Бланко як представника іспанської католицької педагогіки у фундаментальній праці "Історія освіти та педагогіки" (Буенос-Айрес, 1951). Освітянин підкреслював, що "Руфіно Бланко був автором численних педагогічних праць, з-поміж яких велика "Педагогічна бібліографія" [3, с. 189].

У "Педагогічному словнику" Лоренсо Лузуріага означав "Педагогічну бібліографію" Руфіно Бланко "працею грандіозною" [2, с. 60]. "Педагогічна бібліографія" – велична педагогічна енциклопедія з колосальним документальним матеріалом. Цікаво, що у цій праці Руфіно Бланко Лоренсо Лузуріага згадувався тричі (хоча на час видання останнього тому "Педагогічної бібліографії" Лоренсо Лузуріага тільки завершував навчання у Вищій школі педагогіки): по-перше, як укладач і перекладач збірки "Кант, Песталоцці і Гете про виховання" (Мадрид, 1911) [8, с. 396]; по-друге, як перекладач з німецької мови твору Йоганна Песталоцці "Як Гертруда вчить своїх дітей" (Мадрид, 1912) [8, с. 858]; нарешті, як автор монографії "Актуальні педагогічні напрями в Німеччині" (Мадрид, 1912), у якій було чотири розділи – психологічна педагогіка (Рейн, Ланге, Барт); експериментальна педагогіка (Мейман, Лай); філософська педагогіка (Ліппс, Циглер, Наторп); самостійна педагогіка (Гурлітт) [8, с. 850].

Представляючи бібліографічний опис власних педагогічних праць, Руфіно Бланко Санчес підкреслював, що був "викладачем фундаментальної педагогіки та історії педагогіки у Вищій педагогічній школі" [8, с. 577].

У творі "Педагогіка. Теорія освіти" (Мадрид, 1912) Руфіно Бланко, розкриваючи етимологію терміна "педагогіка", з-поміж іншого зауважував, що до кінця XVI століття у кастильській класичній літературі термін не використовувався і вперше зустрічається у книзі "Життя Святого Ієроніма" Хосе де Сігуенси (Fray José de Sigüenza), виданій у Мадриді 1595 року. Також термін "педагогіка" уживався Мігелем Сервантесом у XV главі твору "Премудрий ідальго Дон Кіхот із Ламанчі" [9, с. 7–8].

Список літератури

1. Real Academia de la Historia. Rufino Blanco y Sanchez. URL : <https://dbe.rah.es/biografias/24421/rufino-blanco-y-sanchez>.
2. Luzuriaga L. Diccionario de pedagogia. Buenos Aires : Losada, 1960. 392 p.
3. Luzuriaga L. Historia de la educacion y la pedagogia. Buenos Aires : Ed. Losada, 1971. 282 p.
4. Ecos de la enseñanza. Escuela Superior del Magisterio. *La Educacion*. Madrid, 1909. № 45, 30 de septiembre, año XIII. P. 1–3.
5. Ha quedado constituido en Madrid un Comité Español de Cinema educativo. *Heraldo de Madrid*. Lunes 28 de julio de 1930. № 13.884, año XL. P. 5.
6. Gimenez Caballero E. El pedagogo Lorenzo Luzuriaga. *El Sol*. Madrid, Domingo 25 de marzo de 1928. № 3321, año XII. P. 3.
7. Luzuriaga L. La educacion de nuestro tiempo. Buenos Aires : Ed. Losada S. A., 1957. 166 p.
8. Blanco y Sanchez R. Bibliografia pedagogica de obras escritas en castellano o traducidas a este idioma. T. IV. Madrid : Tipografia de la Revista de arch., bibl. y museos, 1911. 877 p.
9. Blanco y Sanchez R. Pedagogia. Primer tomo. Teoria de la educacion. Madrid : Imp. de la "Revista de archivos", 1912. 374 p.